

Программа по курсу
«Введение в турецкую филологию»

Составитель: Расулов А.А.
доктор филологических наук, профессор БГУ

Научный редактор: Рустамов Р.А.
доктор филологических наук, профессор

Рецензенты: Гасымова А.А.
кандидат филологических наук
Садыгов Г.М.
старший преподаватель

Целью курса является освещение целостного и исторически-конкретного образа формирующейся и развивающейся туркологии в мире в XVII–нач. XX вв. и ее настоящего состояния.

Для реализации данной цели обращено внимание на решение следующих задач: осветить теоретическую, историографическую и источниковедческую базу туркологии в Западной Европе, в России, в Турции и в Азербайджане; показать формирование и развитие основных центров и направлений туркологии; выявить и систематизировать разнообразный материал о развитии научных дисциплин туркологии (языкознания, литературы, диалектологии и т.д.); обозначить круг всемирноизвестных востоковедов-туркологов и оценить их вклад в мировую тюркологию.

Объем программы составляет 30 часов, включая 22 часа лекционных и 8 часов семинарских занятий.

1. Языки мира и научные принципы их классификации. Морфологический принцип классификации языков мира. Генеалогический принцип классификации языков мира.

2. Этапы развития тюркских языков. Древнейший (Алтайский и Гуннский) период (IV тысячелетия до н.э – V в н.э). Древний период (V – X вв). Средний период (X-XV вв). Новый и новейший периоды (XV – XX вв).

3. Этапы формирования и развития турецкого языка. Анатолийский (малоазиатский) период (XIII – XV вв). Ранний османско-турецкий период (конец XV – XVI в). Средний османско-турецкий период (XVII-середина XIX в). Новый период (середина XIX – I четверть XX в). Новейший период (с 30-х годов XX в – по настоящее время).

4. Об алфавитах турецкого языка. Рунический алфавит. Уйгурский алфавит. Османско-турецкий алфавит с арабской графикой. Современный турецкий алфавит с латинской графикой.

5. Классификация тюркских языков: Булгарская группа тюркских языков; Огузская группа тюркских языков; Кыпчакская группа тюркских языков; Карлукско-уйгурская группа тюркских языков; Уйгурско-огузская группа тюркских языков; Киргизско-кыпчакская группа тюркских языков; Якутская группа тюркских языков.

6. Современные диалекты турецкого языка. Классификация современных турецких территориальных диалектов: Юго-западный диалект (диалект района западнее линии Бандырма – Анталья); Среднеанатолийский диалект (диалект района, проходящего широкой полосой от Афьон-Карахисара до Эрзурума и Элязыга); Восточный диалект (диалект района восточнее Эрзурума и Элязыга до государственной границы); Северо-восточный, или Черноморский диалект (диалект прибрежной полосы от Самсуна до Ризе); Румелийский диалект (диалект европейской части Турции и окрестностей Стамбула); Юго-восточный диалект (диалект

средиземноморского побережья от Газиантепа и Аданы до окрестностей Анталы); Костомонийский диалект; Турецкие диалекты за пределами Турции (Кипрский диалект, Болгарский диалект и др.).

7. Из истории изучения турецкого языка в Турции. Турецкое Лингвистическое Общество. Научная деятельность всемирноизвестных тюркологов Турции: А. Дилачар, Б. Аталай, О.А. Аксой, М. Эргин, А. Джафероглу, Т. Бангуоглу, В. Хатибоглу, Т.Н. Генджан, З. Коркмаз, А.Б. Эрджиласун, Х. Эрен, Ш. Акалын и др.

8. Из истории изучения турецкого языка в Азербайджане. Основные научно-исследовательские и учебные центры по тюркологии: Бакинский Государственный Университет; Институт Восковедения им. акад. З. Буниятова НАНА; Институт рукописей им. М. Физули НАНА; Центр Исследований Ататюрка в Азербайджане и др.

9. Из истории изучения турецкого языка в Западной Европе. Первый опыт составления грамматики турецкого языка (XVII век). Труды всемирноизвестных тюркологов Западной Европы: Пиетро Феррагудо (Италия), И. Мегизера (Германия), Ф.И. Страленберга (Швеция), Ф. Менинского (Австрия), Ж. Гольдермана (Франция), Ж. Дени (Франция), Л. Базена (Франция), И. Меликовой (Франция), Ю. Немета и И. Репицкого (Венгрия), А. Бомбасси и Л. Бонелли (Италия), И. фон Хаммера-Пургшталя (Австрия), Э. Дж. Гибба (Англия), Р. Моллова, М. Молловой и И. Татарлы (Болгария), Т. Ковальского (Польша), Я. Рыпки (Чехословакия), Г.И. Рамстедта и М. Рясненена (Финляндия) и др. Научная деятельность Вильгельма Томсена (1842-1927) – известного датского лингвиста, автора знаменитой дешифровки орхонских письменностей (1893).

10. Из истории изучения турецкого языка в России. Этапы формирования и развития востоковедения, в частности тюркологии в России. Формирование практического и академического востоковедения в России (XVIII в.). Реформы Петра I и востоковедение. Миссия на Восток.

Роль императорской Академии наук в формировании востоковедения. Преподавание восточных языков в Петербурге, Казани, Астрахани и др. Востоковедные учебные и академические учреждения: университеты, Азиатский музей, Лазаревский институт восточных языков, учебное отделение Азиатского департамента МИД. Становление и развитие востоковедения в Москве. Казанский центр востоковедения (1769 - 20-е гг. XX в.). Восточный разряд Казанского университета. Петербургский центр востоковедения. Азиатский музей. Петербургский университет и востоковедение. Жизнь и научная деятельность Мирзы Александра Казембека (1802-1870). Научная деятельность всемирноизвестных востоковедов-тюркологов России: Хальфин И.И., Бартольд В.В., Березин И.Н., Гордлевский В.А., Ильминский Н.И., Крачковский И.Ю., Крымский А.Е., Малов Е.А., Мелиоранский П.М., Радлов В.В., Самойлович А.Н., Сенковский О.И., Смирнов В.Д., Дмитриев Н.К., Кононов А.Н., Баскаков Н.А. и др.

11. Исторические этапы развития письменной турецкой литературы. Доисламские турецкие письменные памятники как ценные источники общетюркского литературного фонда. Памятники, написанные на древнетюркском (руническом) алфавите: Орхоно-енисейские памятники; Памятники Тоньюкуку, Кюль текину, Билге хагану. Манихейские и буддийские памятники религиозно-мистического содержания. Произведение "Хуастуанифт" VIII в. (молитва-покаяние манихейцев). Произведение "Алтун Йарук" («Золотой блеск») X в., переведённое с китайского языка. Общетюркские литературные памятники раннего средневековья. Юсуф Хас Хаджиб (Юсуф Баласагунлу) и его эпически-дидактическая поэма "Кутадгу-билиг" («Благодатное знание»). Махмуд Кашгарлы и его энциклопедический словарь "Дивани-люгат-ит тюрк" («Словарь тюркских языков»), составленный на арабском языке. Ахмед Есеви и его произведение "Дивани-хикмет" («Сборник мудрых изречений»). Эдиб Ахмед Юкнеки и его произведение "Атабет-уль хакаик" («Порог истины»).

12. Турецкая литература XIII – XVIII веков. Краткие сведения о жизни и творчестве представителей указанного периода: Дж.Руми, Ю.Эмре, С.Велед, Ашик Паша, С.Челеби, Неджати, Михри Хатун, Баки, Э.Челеби, Нефи, Йирмисекиз М.Челеби, Недим, Наби, Шейх Галиб и др.

13. Турецкая литература XIX века. Литературные группы «Танзимат» («Реформы») и «Сервети-фюнун» («Сокровишница знаний»). Краткие сведения о жизни и творчестве представителей указанного периода: И.Шинаси, Зия Паша, Н.Кемаль, А.Хамид, А.Мидхад, А.Расим, Дж.Шахабеттин, Т.Фикрет, М.Рауф, Х.Зия и др.

14. Турецкая литература I четверти XX века. Литературные группы «Феджри-ати» («Грядущая заря»), «Милли эдебийат» («Национальная литература»), «Поэты-хеджисты». Краткие сведения о жизни и творчестве представителей указанного периода: Я.Кадри, Х.Эдиб, О.Сейфеддин, З.Гекальп, М.Э.Юрдакул, Р.Ашраф, Р.Халид, А.Хашим, Я.Кемаль, М.Акиф, Ф.Нафиз, О.Сейфи и др.

15. Турецкая литература Республиканского периода. Литературные группы «Еди мешале» («Семь факелов»), «Гарип» («Странное»), «Икинджи ени» («Второе новое»), «Топлумджулар» («Соцреалисты»). Краткие сведения о жизни и творчестве представителей указанного периода. Литературно-художественные жанры в турецкой литературе. Жанры турецкого устного народного творчества. Ашукская литература.

Научная деятельность всемирноизвестных турецких литературоведов: М.Ф.Кепрюлю, И.Хабиб, И.Хикмет, М.Н.Озен, А.С.Левенд, Н.С.Банарлы, А.Кабаклы, Ш.Курдакул, В.М.Коджатюрк и др.

Тематический план

№	Темы	Количество часов		
		Всего	Лекции	Семинары
1	Языки мира и научные принципы их классификации.	2	2	
2	Этапы развития тюркских языков	2	2	
3	Этапы развития турецкого языка	2	2	
4	Общие сведения об алфавитах турецкого языка	2		2
5	Классификация тюркских языков	2	2	
6	Современные диалекты турецкого языка	2		2
7	Из истории изучения турецкого языка в Турции	2	2	
8	Из истории изучения турецкого языка в Азербайджане	2	2	
9	Из истории изучения турецкого языка в Западной Европе	2	2	
10	Из истории изучения турецкого языка в России	2	2	
11	Исторические этапы развития письменной турецкой литературы	2		2
12	Турецкая литература XIII – XVIII веков	2	2	
13	Турецкая литература XIX века	2	2	
14	Турецкая литература I четверти XX века	2	2	
15	Турецкая литература Республиканского периода	2		2
	Всего	30	22	8

Литература:

1. Zeynalov F. Türkologiyanın əsasları. Bakı, 1981
2. Баскаков Н.А. Введение в изучение тюркских языков. М., 1969
3. Гумилев Л.Н. Древние тюрки. М., 1967
4. Малов С.М. Памятники древнетюркской письменности. М., 1951
5. Векилов А.П. Турецкая диалектология. Л., Изд.-во ЛГУ, 1973
6. Кононов А.Н. Очерк истории изучения турецкого языка. М., 1976
7. Кононов А.Н. История изучения тюркских языков в России. Л., 1982
8. Banguoğlu T. Ana hatları ile Türk grameri. İstanbul, 1940
9. Caferoğlu A. Anadolu Ağızları. I-II ciltler, Ankara, 1963

10. Ediskun H. Yeni Türk dilbilgisi. İstanbul, 1963.
11. Emre A.C. Türk dilbilgisi. İstanbul, 1945.
12. Ergin M. Türk dilbilgisi. İstanbul, 1962.
13. Gencan T.N. Dilbilgisi. İstanbul, 1966.
14. Hatiboğlu V. Türkçenin sözdizimi. Ankara, 1972.
15. Rəsulov Ə., Rüstəmov R. Türk dili. Bakı, 2007
16. Rəsulov Ə.A. Tərcümə nəzəriyyəsi müstəvisində Türkiyə türkcəsi və Azərbaycan dili. Bakı, Nurlan NPM, 2007
17. Aydın Abi Aydın. Türkiyə ədəbiyyatı tarixi. Bakı, Tural NPM, 2005
18. Cəfərov Nizami. Qədim türk ədəbiyyatı. Bakı, AzAtaM, Nurlan, 2004
19. Banarlı Nihat Sami. Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, 2 c., İstanbul, 1987
20. Köprülü Mehmet Fuat. Türk Edebiyatı Tarihi. İstanbul, Ötüken, 1986
21. Tanrınar Ahmet Hamdi. 19-cu Asır Türk Edebiyatı Tarihi. İstanbul, 1976
22. Алькаева Л.О. Очерки по истории турецкой литературы (1908-1939 гг.). М., АН СССР, 1959
23. Ахмедов Р.С. Литературные процессы в новой турецкой литературе. Баку, Нафта-Пресс, 2002
24. Боролина И. В., Сони́на И.Р. Литература Турции. - Литература Востока в новейшее время, М., Изд.-во МГУ, 1977.
25. Гарбузова В. С. Поэты средневековой Турции. Л., Изд-во ЛГУ, 1969
26. Маштакова Е.И. Турецкая литература конца XVII – начала XIX в. М., 1984
27. Меликов Т.Д. Турецкая поэзия 60-х-начала 70-х годов. М., Наука, 1980
28. Утургаури С.Н. Турецкая проза 60-70-х годов. М., Наука, 1982

“Türk filologiyasına giriş”

kursunun PROQRAMI

Tərtib edən: Rəsulov Ə.A.

filologiya elmləri doktoru, BDU-nun professoru

Elmi redaktor: Rüstəmov R.Ə.

filologiya elmləri doktoru, professor

Rəyçilər: Qasımova A.A.

filologiya elmləri namizədi

Sadıqov H.M

baş müəllim

Kursun məqsədi XVII – XX əsrin əvvəllərində formalaşan və inkişaf etməkdə olan türkologiyayı, onun müasir vəziyyətini bütöv şəkildə və tarixi-konkret planda işıqlandırmaqdan ibarətdir.

Bu məqsədin həyata keçirilməsi üçün proqramda aşağıdakı məsələlərin işıqlandırılması nəzərdə tutulur: türkologiyanın Qərbi Avropa, Rusiya, Türkiyə və Azərbaycanda nəzəri, tarixi-xronoloji və mənbəşünaslıq baxımından təhlil edilməsi; türkologiyanın başlıca mərkəzləri və istiqamətlərinin təşəkkülü və inkişafının təsbiti; türkologiyanın dilçilik, ədəbiyyat, dialektologiya və s. sahələrinin inkişafına dair çoxşaxəli materialların müəyyənləşdirilməsi və sistemləşdirilməsi; dünyaşöhrətli şərqşünas-türkoloqların elmi fəaliyyətinin və onların türkologiya elminə töhfələrinin qiymətləndirilməsi.

Proqramın həcmi 30 saatdır, o cümlədən 22 saat nəzəri, 8 saat seminar məşğələləri üçün nəzərdə tutulmuşdur.

1.Dünya dilləri və onların elmi təsnifatı. Dillərin morfoloji prinsipə görə təsnifatı. Dillərin genealoji prinsipə görə təsnifatı.

2.Türk dillərinin tarixi inkişaf mərhələləri. Ən qədim dövr (Altay və Hun mərhələləri) dövr (e.ə.IV minillik – b.e.V əsr). Qədim dövr (V-X əsrlər). Orta dövr (X-XV əsrlər). Yeni və ən yeni dövrlər (XV-XX əsrlər).

3.Türkiyə türkcəsinin inkişaf mərhələləri. 1. Anadolu (Kiçik Asiya) türk dili (XIII-XV əsrlər); 2. Erkən dövr türk dili (XV əsrin sonu - XVI əsr); 3. Orta dövr türk dili (XVII - XIX əsrin ortaları); 4. Yeni dövr türk dili (XIX əsrin ortaları - XX əsrin I rübü); 5. Ən yeni dövr türk dili (XX əsrin 30-cu illərindən hal-hazır qədər).

4.Türk əlifbaları haqqında məlumat. Runik (Göytürk) əlifbası. Uyğur əlifbası. Ərəb qrafikası əsaslı osmanlı əlifbası. Latın qrafikası əsaslı türk əlifbası.

5.Türk dillərinin təsnifatı: Bulqar qrupu türk dilləri; Oğuz qrupu türk dilləri; Qıpçaq qrupu türk dilləri; Karluq-uyqur qrupu türk dilləri; Uyqur-oğuz qrupu türk dilləri; Qırğız-qıpçaq qrupu türk dilləri; Yaqut qrupu türk dili;

6.Müasir Türkiyə türkcəsinin dialektləri. Müasir Türkiyə ərazi dialektlərinin təsnifatı. Cənub-qərb dialekti (Bandırmanın qərbindən Antalyaya qədərki rayonların ərazisi); Orta Anadolu dialekti (Afyon Qarahisardan Ərzurum və Elyazıq rayonlarına qədərki geniş ərazi); Şərq dialekti (Ərzurum və Elyazıqdan şərq dövlət sərhədlərinə qədərki ərazi); Şimal-şərq, yaxud Qara dəniz dialekti (Samsundan Rizəyə qədərki sahil rayonlarının ərazisi); Rumeli dialekti (İstanbulun və Türkiyənin Avropa hissəsində yerləşən rayonların ərazisi); Cənub-şərq dialekti (Qaziantep və Adananın Aralıq dənizi sahil zolağından Antalyaya qədərki rayonların ərazisi); Kastomonu dialekti; Türkiyə sərhədlərindən kənar türk dialektləri (Kipr dialekti, Bolqar dialekti və s.).

7.Türkcənin Türkiyədə tədqiqi. Türk Dil Qurumu. Türkiyə türkoqlarının elmi fəaliyyəti: A.Dilaçar, B.Atalay, Ö.A.Aksoy, M.Ergin, A.Caferoğlu, V.Hatiboğlu, T.Banguoğlu, T.N.Gencan, Ə.B.Ərcilasun, H.Eren, Ş.Akalın və b.

8. Türkiyə türkcəsinin Azərbaycanda tədqiqi. Azərbaycanda türkologiya (türk dili və ədəbiyyatı) üzrə elmi-tədqiqat və təhsil mərkəzləri: Bakı Dövlət Universiteti; AMEA akad. Z.Bünyadov adına Şərqsünaslıq İnstitutu; AMEA Füzuli adına Əlyazmaları İnstitutu; Atatürk Araşdırmalar Mərkəzi və s.

9. Türkiyə türkcəsinin Qərbi Avropada tədqiqi. Türkcənin qrammatikasının ilk tərtibi təcrübəsi (XVII əsr). Qərbi Avropanın məşhur türkoloqlarının elmi əsərləri: Pietro Ferroquto (İtaliya), İ.Megizer (Almaniya), F.İ.Stralenberq (İsveç), F.Meninski, İ.fon Hammer-Purqştal (Avstriya), J.Holderman, J.Deni, Lui Bazen, İ.Melikova (Fransa), Y.Nemet, İ.Repitski (Macarıstan), A.Bombassi, L.Bonelli (İtaliya), E.C.Gibb (İngiltərə), R.Mollov, M.Mollova, İ.Tatarlı (Bolqarıstan), T.Kovalski (Polşa), Y.Rıpka (Çexoslovakiya), Q.Ramsted, M.Rəsənen (Finlandiya) və b. Məşhur Danimarka türkoloqu, Orxon-Yenisey abidələrinin şifrəsini çözen (1893) Vilhelm Tomsenin (1842 – 1927) elmi fəaliyyəti.

10. Türkiyə türkcəsinin Rusiyada tədqiqi. Şərqsünaslıq elminin və türkologiyanın Rusiyada formalaşması və inkişafı mərhələləri. Rusiyada tətbiqi və akademik şərqsünaslığın meydana gəlməsi (XVIII əsr). I Pyotrın islahatları və şərqsünaslıq. Şərq missiyası. Şərqsünaslığın formalaşmasında İmperatorluq Elmlər Akademiyasının rolu. Peterburqda, Kazanda, Həştərxanda və başqa mərkəzlərdə Şərq dillərinin tədrisi. Rusiyada akademiya və universitet şərqsünaslıq mərkəzləri: universitetlər, Asiya Muzeyi, Lazarev Şərq Dilləri İnstitutu, XİN Asiya Departamenti tədris mərkəzi. Moskvada şərqsünaslığın təşəkkülü və inkişafı. Kazan Şərqsünaslıq mərkəzi (1769 – XX əsrin 20-ci illəri). Kazan Universitetinin Şərq bölməsi. Peterburq Şərqsünaslıq mərkəzi. Asiya muzeyi. Peterburq Universiteti və türkologiya. Mirzə Aleksandr Kazım Bəyin (1802 – 1870) həyatı və elmi fəaliyyəti. Rusiyanın görkəmli türkoloqlarının elmi fəaliyyəti: Xalfin İ.İ., Bartold V.V., Berezin İ.N., Qordlevski V.A., İlminski N.İ., Kraçkovski İ.Y., Krımski A.E., Malov E.A., Melioranski P.M., Radlov V.V., Samoyloviç A.N., Senkovski O.İ., Smirnov V.D., Dmitriyev N.K., Kononov A.N., Baskakov N.A. və b.

11.Yazılı türk ədəbiyyatının tarixi inkişaf mərhələləri. İslamaqədərki türk yazılı abidələri ümumtürk ədəbi fondunun ən qiymətli mənbələri kimi. Qədim türk (run) əlifbası ilə yazılmış kitabələr. Göytürk və ya Orxon-Yenisey abidələri. Tonyukuk, Kül tiqin, Bilgə xaqan abidələri. Maniçi və Buddist dini-mistik mənbələr. VIII əsrə aid “Xuastuanift” (Maniçilərin tövbə duası) əsəri. X əsrdə Çin dilindən tərcümə-təbdil edilən “Altun yaruk” (Qızıl işıq) əsəri. Erkən Orta əsrlərə aid ümumtürk ədəbi mənbələri. Yusuf Xas Xacib (Yusuf Balasaqunlu) və onun “Kutadqu bilik” epik-didaktik poeması. Mahmud Kaşqarlı və onun ərəb dilində tərtib etdiyi “Divani-luğat-it türk” ensilkopedik lüğəti. Əhməd Yəsəvinin “Divani-hikmət” əsəri. Ədib Əhməd Yüknəkinin “Atabət-ül həqayıq” əsəri.

12.XIII – XVIII əsrlər türk ədəbiyyatı. Klassik türk ədəbiyyatı nümayəndələrinin həyat və yaradıcılığı haqqında ümumi məlumat: C.Rumi, Y.Emre, S.Veled, Aşık Paşa, S.Çelebi, Necati, Mihri Xatun, Baki, E.Çelebi, Nefi, İyirmisəkkiz M.Çelebi, Nedim, Nabi, Şeyx Qalib və b.

13.XIX əsr türk ədəbiyyatı. “Tənzimat” və “Sərvəti-fünün” ədəbi qrupları. XIX əsr türk ədəbiyyatı nümayəndələrinin həyat və yaradıcılığı haqqında yığcam məlumat: İ.Şinasi, Ziya Paşa, N.Kamal, Ə.Hamid, Ə.Midhəd, Ə.Rasim, C.Şahabəttin, T.Fikrət, M.Rauf, X.Ziya və b.

14.XX əsrin I rübündə türk ədəbiyyatı. “Fəcri-ati”, “Milli ədəbiyyat”, “Hecaçılar” ədəbi qrupları. Bu dönmənin türk ədəbiyyatı nümayəndələrinin həyat və yaradıcılığı haqqında ümumi məlumat: Y.Qədri, Ö.Seyfəddin, Z.Göyalp, M.Əmin, R.Əşrəf, R.Xalid, Ə.Haşim, Y.Kamal, M.Akif, F.Nafiz, O.Seyfi və b.

15.Cümhuriyyət dövrü türk ədəbiyyatı. “Yeddi məşalə”, “Qərib”, “İkinci yeni”, “Toplumcular” ədəbi qrupları. Bu dövrün türk ədəbiyyatı nümayəndələrinin həyat və yaradıcılığı haqqında məlumat. Yazılı və şifahi türk ədəbiyyatında ədəbi-bədii janrlar. Aşiq ədəbiyyatı. Tanınmış Türkiyə ədəbiyyatşünslarının elmi fəaliyyəti: M.F.Köprülü, İ.Hikmət, İ.Həbib, M.N.Özön, N.S.Banarlı, A.S.Ləvənd, Ə.Kabaklı, Ş.Kurdakul, V.M.Kocatürk və b.

Mövzu planı

№	Mövzular	Saatların miqdarı		
		Cəmi	Mühazirə	Seminar
1	Dünya dilləri və onların elmi təsnifatı	2	2	
2	Türk dillərinin tarixi inkişaf mərhələləri	2	2	
3	Türkiyə türkcəsinin inkişaf mərhələləri	2	2	
4	Türk əlifbaları haqqında ümumi məlumat	2		2
5	Türk dillərinin təsnifatı	2	2	
6	Müasir Türkiyə türkcəsinin dialektləri	2		2
7	Türkiyə türkcəsinin Türkiyədə tədqiqi	2	2	
8	Türkiyə türkcəsinin Azərbaycanda tədqiqi	2	2	
9	Türkcənin Qərbi Avropada tədqiqi	2	2	
10	Türkiyə türkcəsinin Rusiyada tədqiqi	2	2	
11	Yazılı türk ədəbiyyatının tarixi inkişaf mərhələləri	2		2
12	XIII – XVIII əsrlər türk ədəbiyyatı	2	2	
13	XIX əsr türk ədəbiyyatı	2	2	
14	XX əsrin I rübündə türk ədəbiyyatı	2	2	
15	Cümhuriyyət dövrü türk ədəbiyyatı	2		2
	Cəmi	30	22	8

Ədəbiyyat:

- 1.Zeynalov F. Türkologiyanın əsasları. Bakı, 1981
- 2.Баскаков Н.А. Введение в изучение тюркских языков. М., 1969
- 3.Гумилев Л.Н. Древние тюрки. М., 1967
- 4.Малов С.М. Памятники древнетюркской письменности. М.,1951
- 5.Векилов А.П. Турецкая диалектология. Л., Изд.-во ЛГУ, 1973
- 6.Кононов А.Н.Очерк истории изучения турецкого языка. М., 1976
- 7.Кононов А.Н.История изучения тюркских языков в России. Л., 1982
- 8.Banguoğlu T. Ana hatları ile Türk grameri. İstanbul, 1940
- 9.Caferoğlu A. Anadolu Ağızları. I-II ciltler, Ankara, 1963
- 10.Ediskun H. Yeni Türk dilbilgisi. İstanbul, 1963.
- 11.Emre A.C. Türk dilbilgisi. İstanbul, 1945.
- 12.Ergin M. Türk dilbilgisi. İstanbul, 1962.

13. Gencan T.N. Dilbilgisi. İstanbul, 1966.
14. Hatiboğlu V. Türkçenin sözdizimi. Ankara, 1972.
15. Rəsulov Ə., Rüstəmov R. Türk dili. Bakı, 2007
16. Rəsulov Ə.A. Tərcümə nəzəriyyəsi müstəvisində Türkiyə türkcəsi və Azərbaycan dili. Bakı, Nurlan NPM, 2007
17. Aydın Abi Aydın. Türkiyə ədəbiyyatı tarixi. Bakı, Tural NPM, 2005
18. Cəfərov Nizami. Qədim türk ədəbiyyatı. Bakı, AzAtaM, Nurlan, 2004
19. Banarlı Nihat Sami. Resimli Türk Edebiyatı Tarihi, 2 c., İstanbul, 1987
20. Köprülü Mehmet Fuat. Türk Edebiyatı Tarihi. İstanbul, Ötüken, 1986
21. Tanrınar Ahmet Hamdi. 19-cu Asır Türk Edebiyatı Tarihi. İstanbul, 1976
22. Алькаева Л.О. Очерки по истории турецкой литературы (1908-1939 гг.). М., АН СССР, 1959
23. Ахмедов Р.С. Литературные процессы в новой турецкой литературе. Баку, Нафта-Пресс, 2002
24. Боролина И. В., Сони́на И.Р. Литература Турции. - Литература Востока в новейшее время, М., Изд.-во МГУ, 1977.
25. Гарбузова В. С. Поэты средневековой Турции. Л., Изд-во ЛГУ, 1969
26. Маштакова Е.И. Турецкая литература конца XVII – начала XIX в. М., 1984
27. Меликов Т.Д. Турецкая поэзия 60-х-начала 70-х годов. М., Наука, 1980
28. Утургаури С.Н. Турецкая проза 60-70-х годов. М., Наука, 1982